

Rizika internetu a sociálních sítí, počítačová kriminalita

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE
JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Rizika internetu

1. Veřejný prostor
2. Kyberšikana
3. Sociální sítě
4. Závislostní chování
5. Fake news

1. Veřejný prostor

- Materiál vložený na internet tam zůstává napořád!

2. Kyberšikana

- druh šikany, který využívá elektronické prostředky, jako jsou mobilní telefony, e-maily, internet apod.

Kybernetický útok – jednorázový, bez vzrůstající intenzity

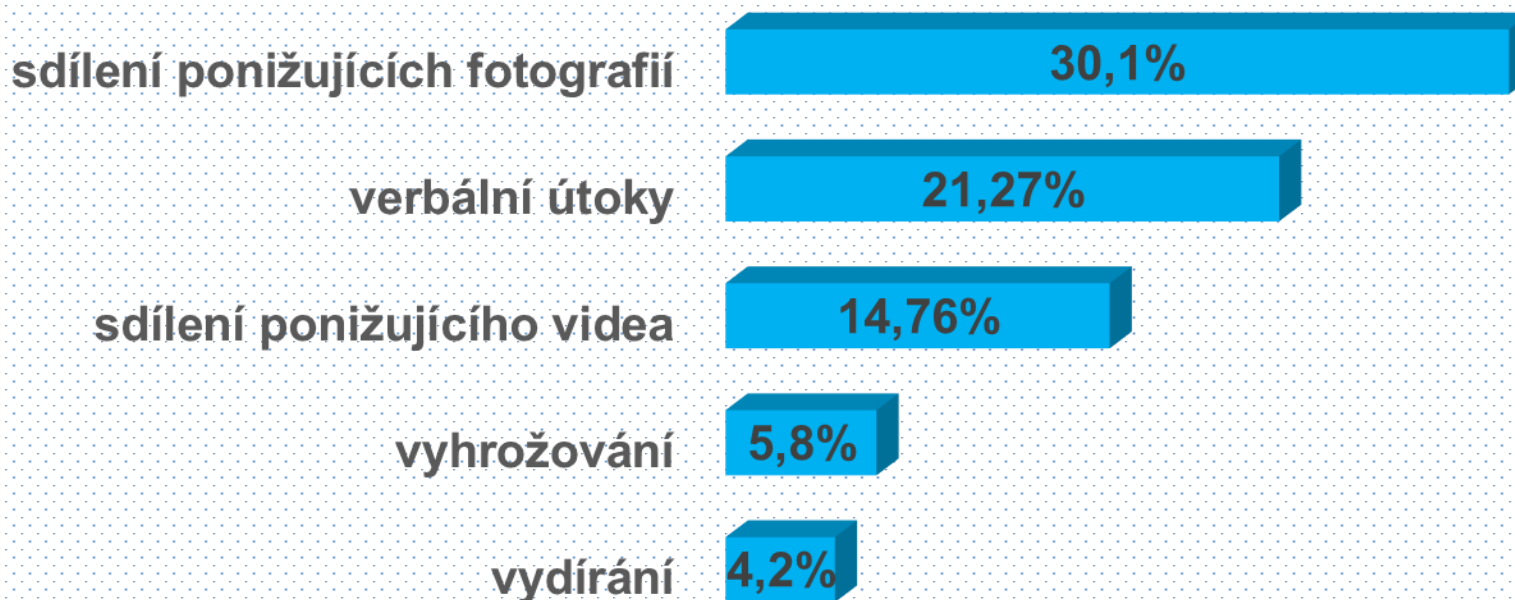
X

Kyberšikana – dlouhodobé, opakované útoky, vzrůstající intenzita)

Projevy kyberšikany

Projevy kyberšikany

E-Bezpečí

Nejčastější formy kyberšikany

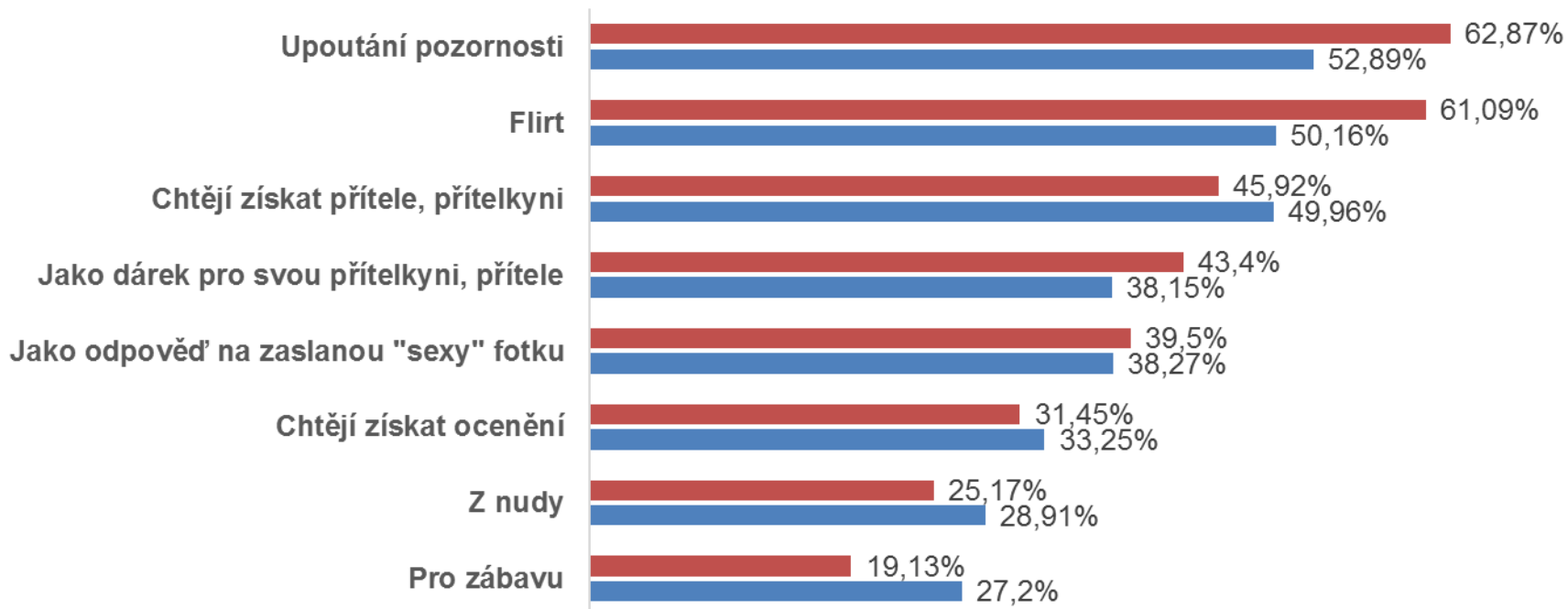
- **Cyber grooming** – chování, které v dítěti vyvolává falešnou důvěru, pozvání na schůzku a následné zneužití
- **Cyberstalking** (pronásledování) – opakované intenzivní obtěžování a ponižování spojené s vyhrožováním nebo zastrašováním
- **Happy slapping** (fackování pro zábavu) – nečekané fyzické napadení osoby spojené s nahráváním na mobilní telefon nebo kameru. Získané video je poté publikováno na internetu
- **Sexting** – elektronické rozesílání SMS, fotografií, videa se sexuálním obsahem

Sexting u dětí

Z jakého důvodu posílají děti své intimní materiály jiným osobám

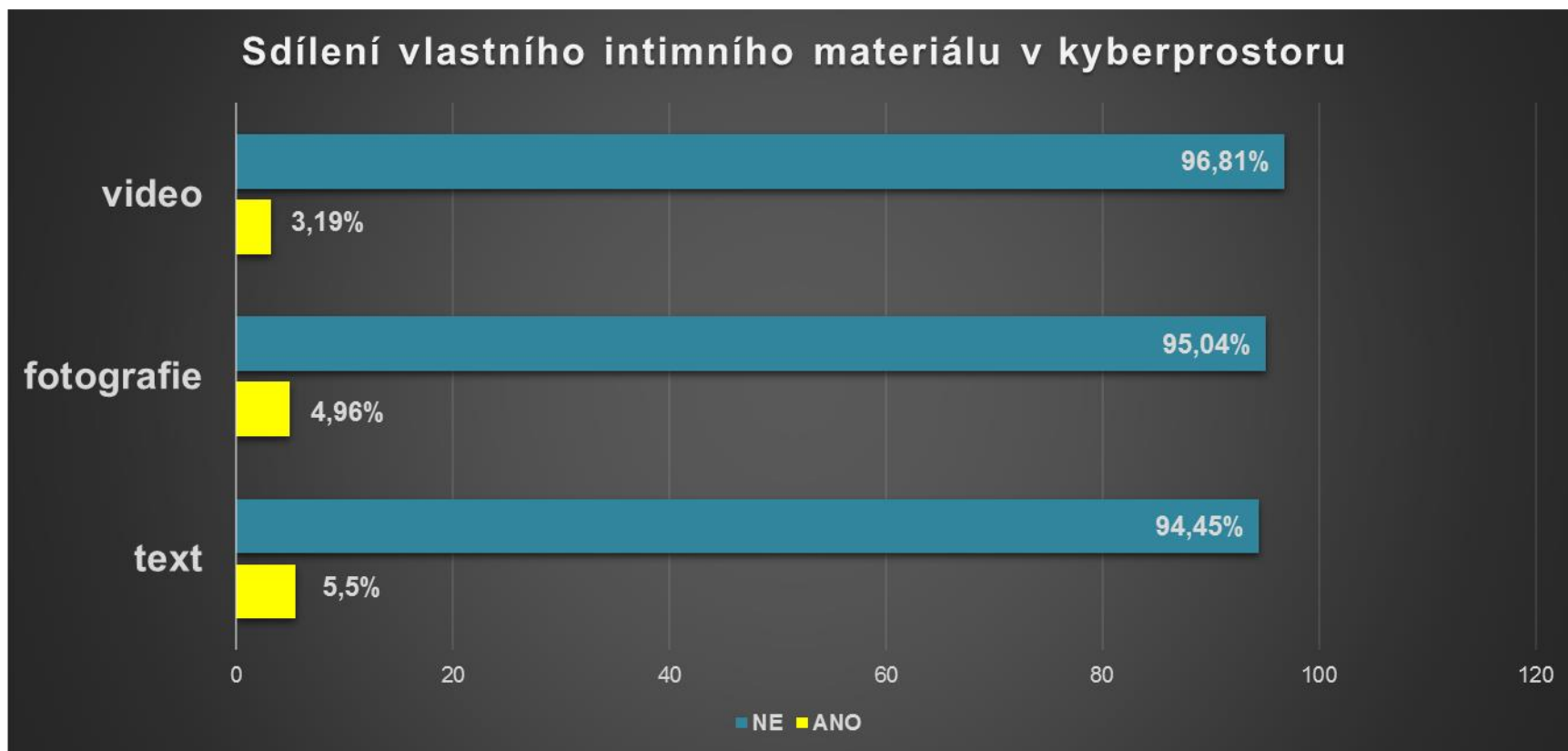
■ dívky ■ chlapci

E-Bezpečí

Sexting u dětí

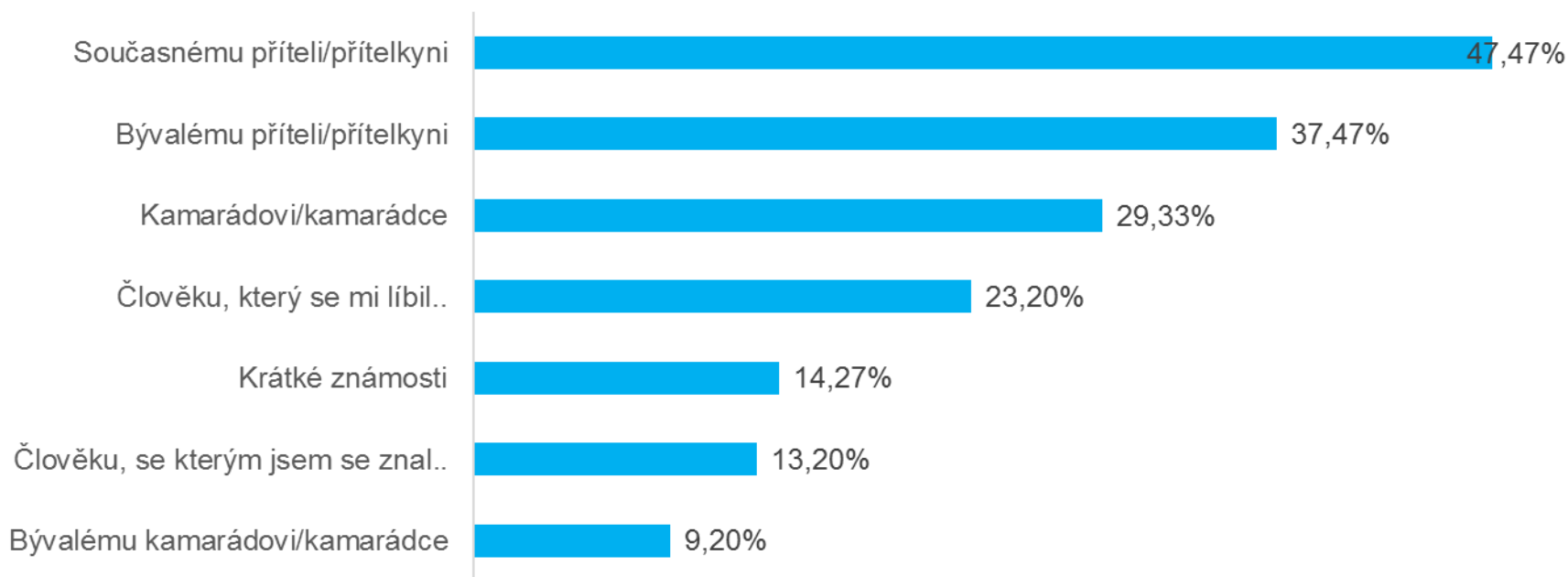
E-Bezpečí

Sexting

Komu jsi poslal svoji sexy fotografii nebo video, na kterých jsi částečně nebo zcela svlečený?

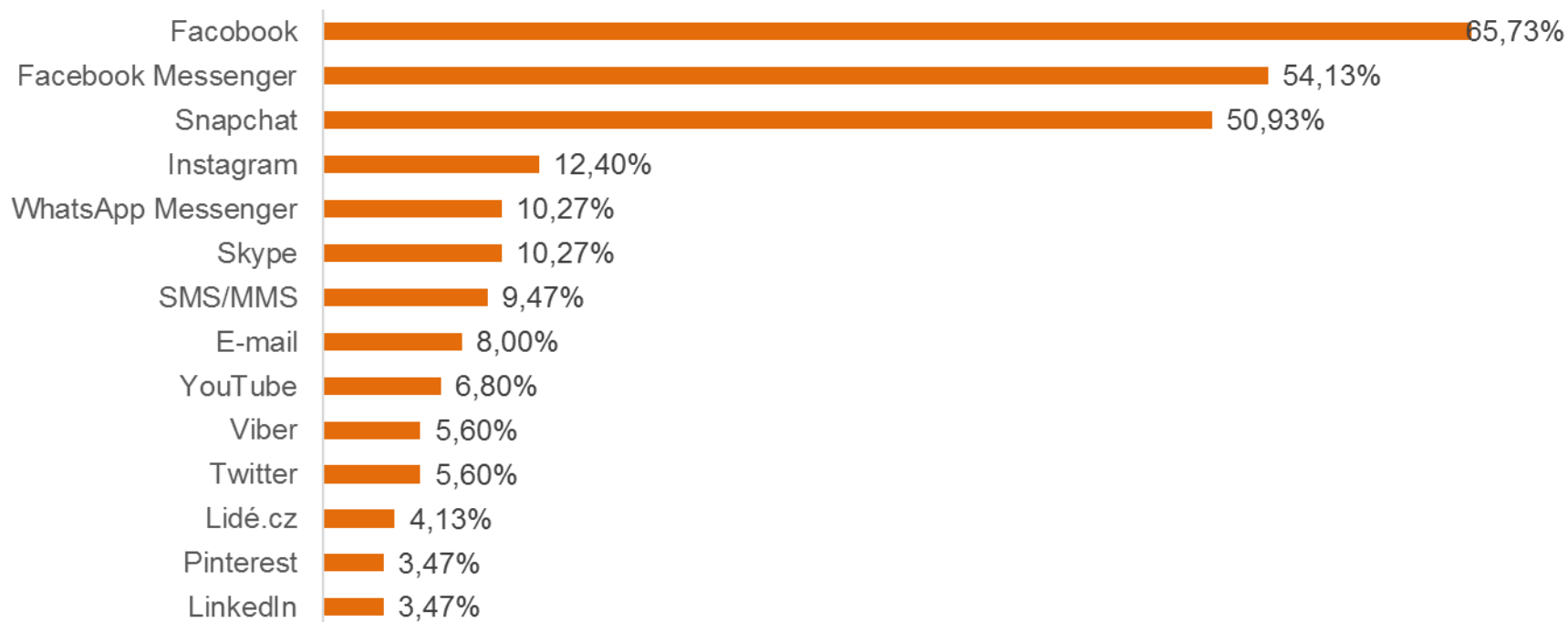

E-Bezpečí

Sexting

Nástroje využívané pro provozování sextingu

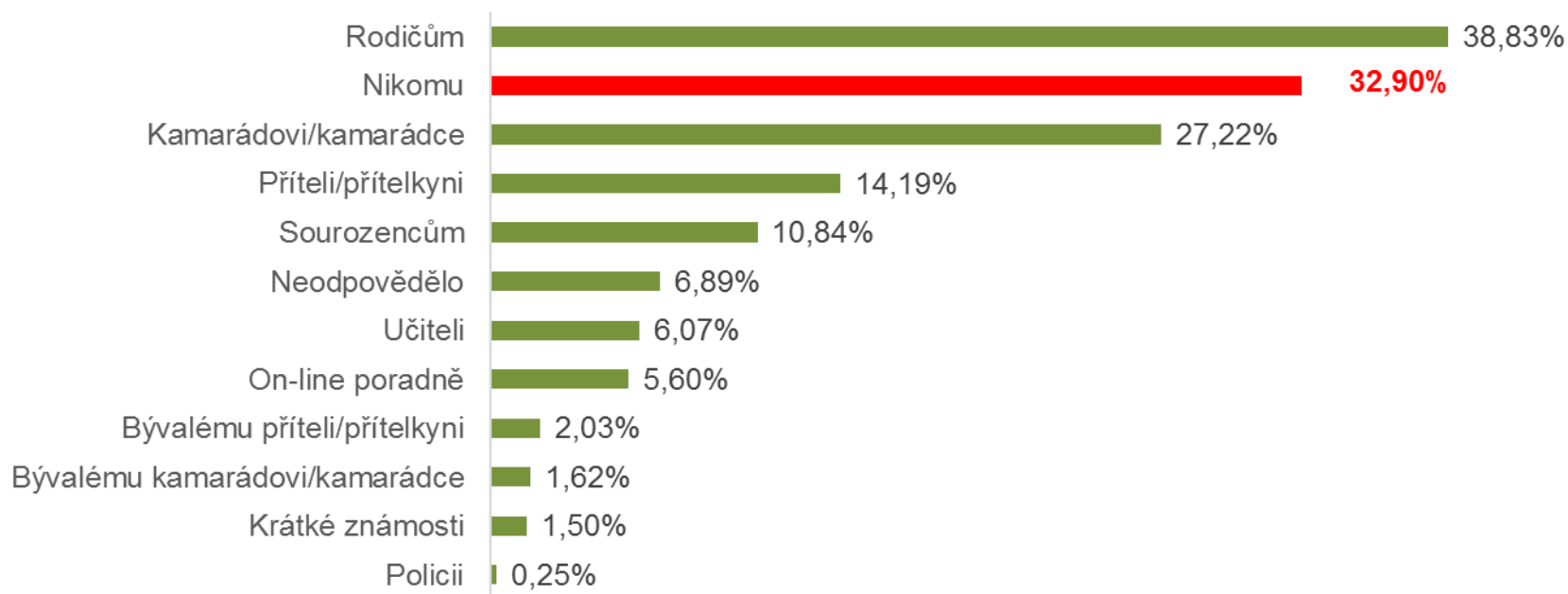

E-Bezpečí

Sexting

Komu by se dítě svěřilo v situaci, když by byl jeho intimní materiál zneužit

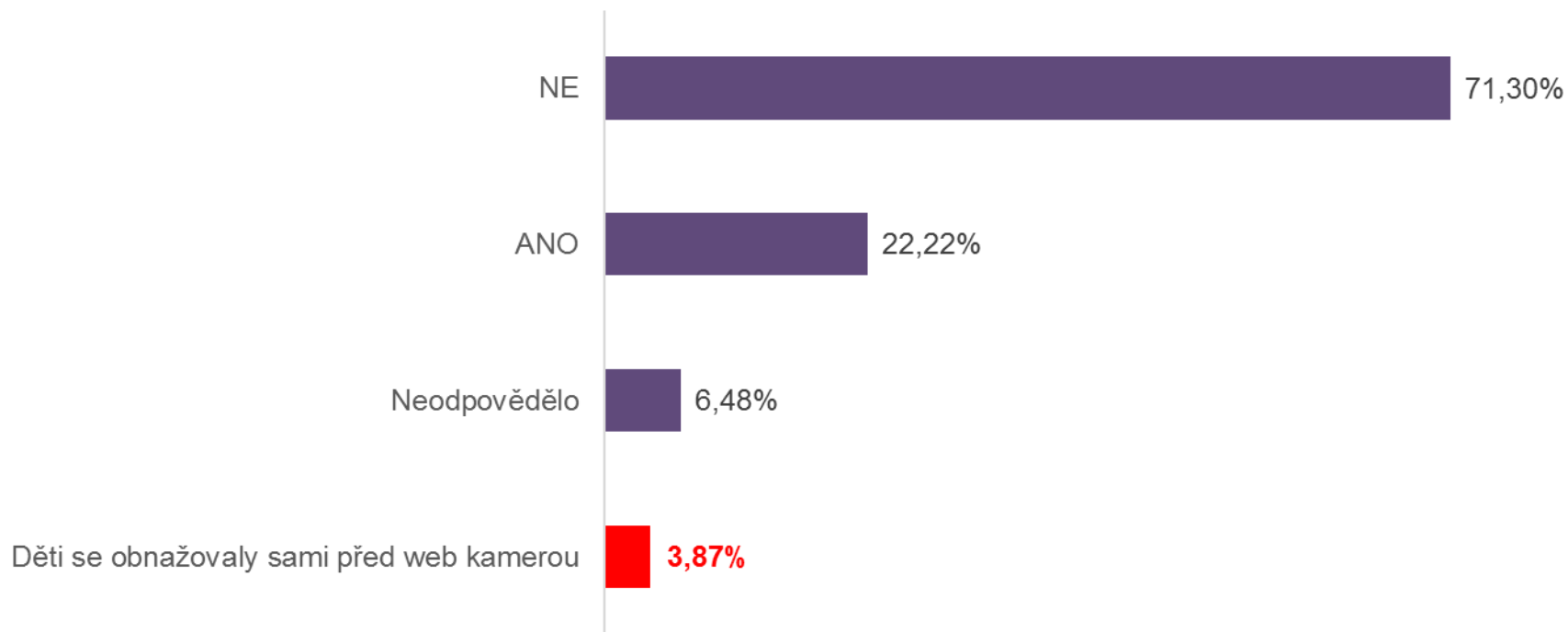

E-Bezpečí

Sexting

Obnažoval se před tebou někdo na webkameře?

E-Bezpečí

12

01.05.2018

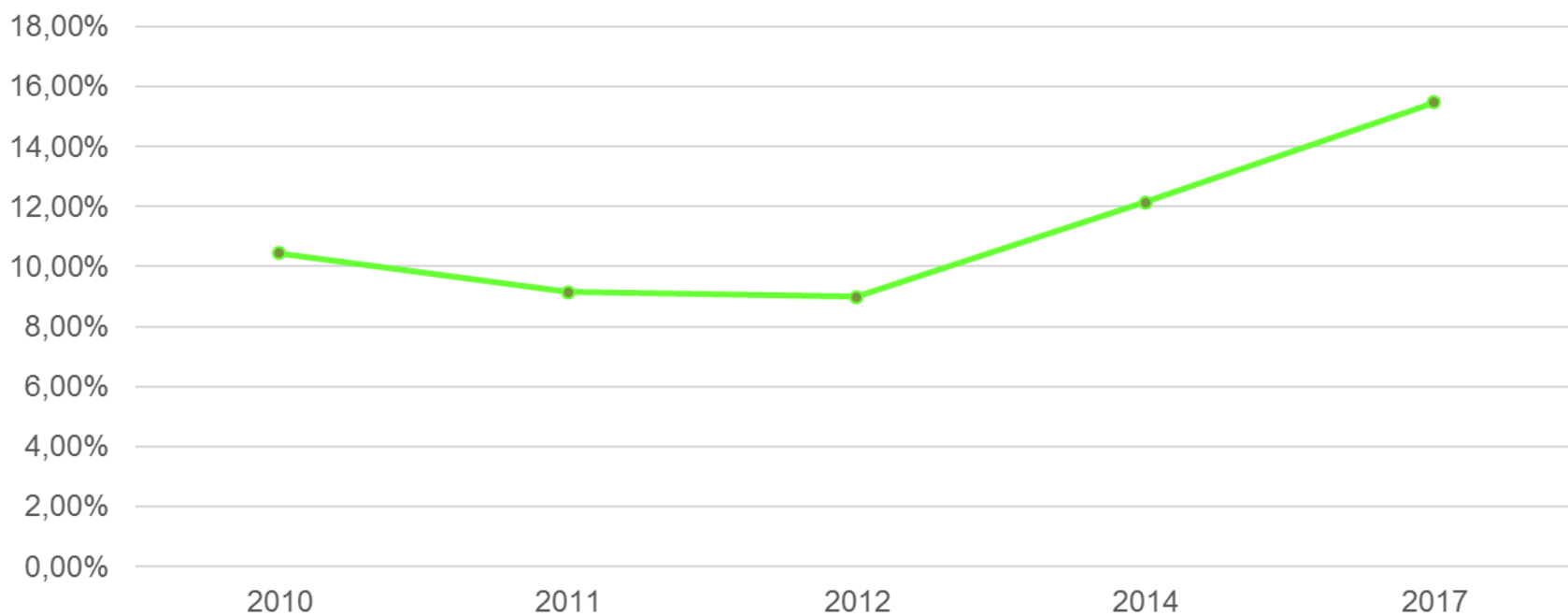
Sexting

- Sexting u českých dětí je poměrně hodně rozšířen, provozuje jej více než 15% dětí (8 – 17 let).
- Více než 40% dětí obdrželo od jiné osoby erotickou či pornografickou fotografii.
- 21,51% obdrželo erotickou či pornografickou fotografii od internetového známého

Sexting

Vývoj sextingu v populaci českých dětí 2010 – 2017
(odesílání)

E-Bezpečí

14

01.05.2018

3. Sociální sítě

- Co je sociální síť
- Hranice neostré

Společné vlastnosti:

- Obsah vytváří sami uživatelé
- Vytváření sociálních vazeb (skupiny...)
- Obsahují velké množství os. údajů, které zveřejňují sami uživatelé

Často užívané soc. sítě u školáků

- Facebook, Youtube, Instagram, Snapchat
- Viber, WhatsApp
- Ask.fm
- Tumblr
- Duhsmagh
- Twitter
- 9GAG, Tinder, Vine, Flipagram, Hangouts

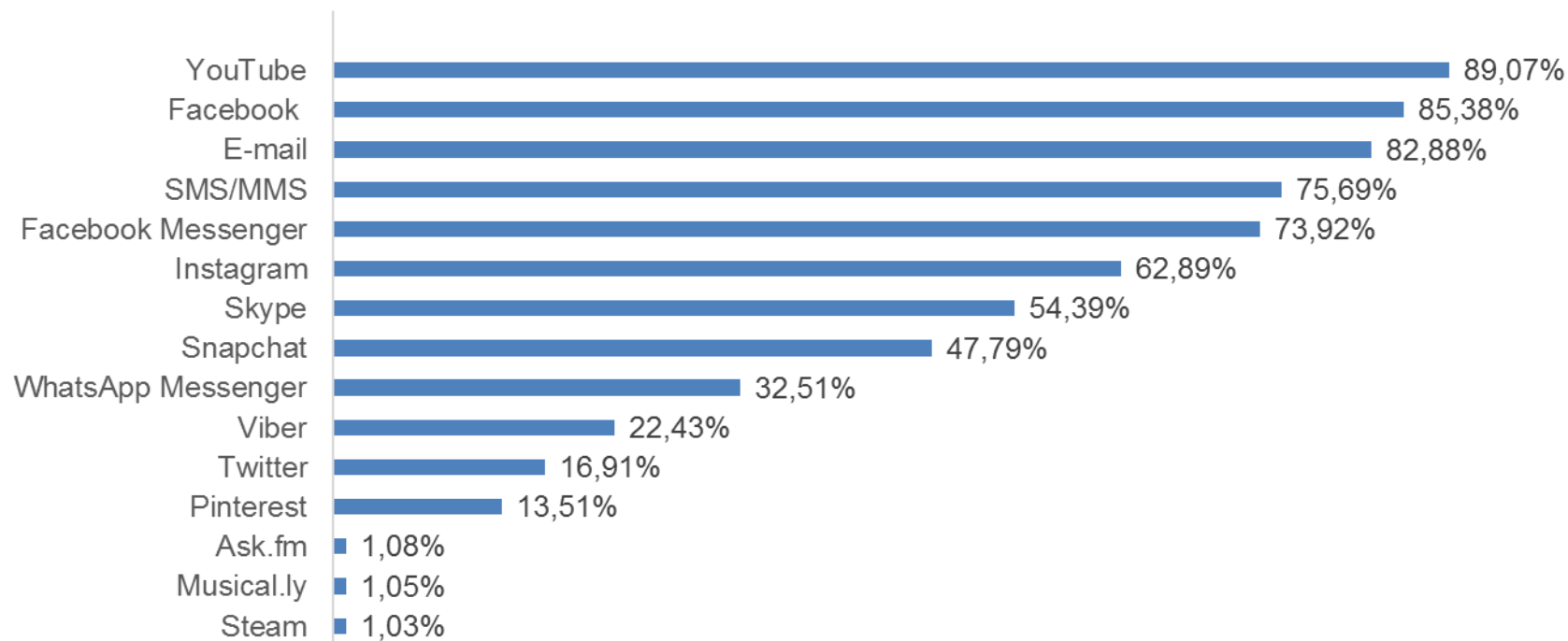
Další používané sociální sítě a služby

- Instagram – denně užívá 7,3 mil. lidí a je nahráno 40 mil. fotek, 2013 + videa – prvních 24 hod nahráno 5 mil. videí
- Flickr, Foursquer, Vine(videa),Tango (video hovory), Vkontakte, Plurk, Last.fm (hudební síť)
- ChatOn (komunikace s GPS), Pinterest (foto)...

Sociální sítě

Nejčastější online služby využívané dětmi

E-Bezpečí

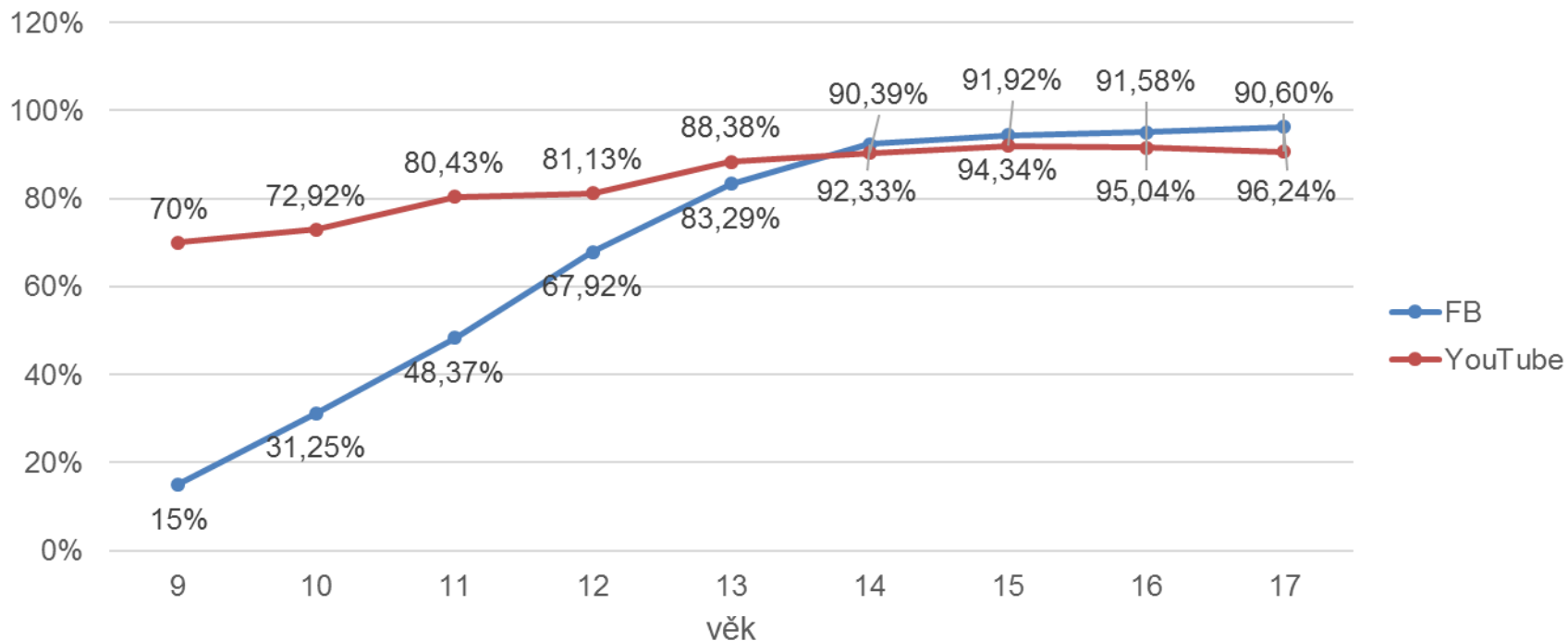

- V 10 letech využívají děti YouTube dvakrát více než Facebook
- Rozdíl se vyrovnává asi ve 14 letech

Využívání FB a YT

Využívání YouTube a Facebooku

E-Bezpečí

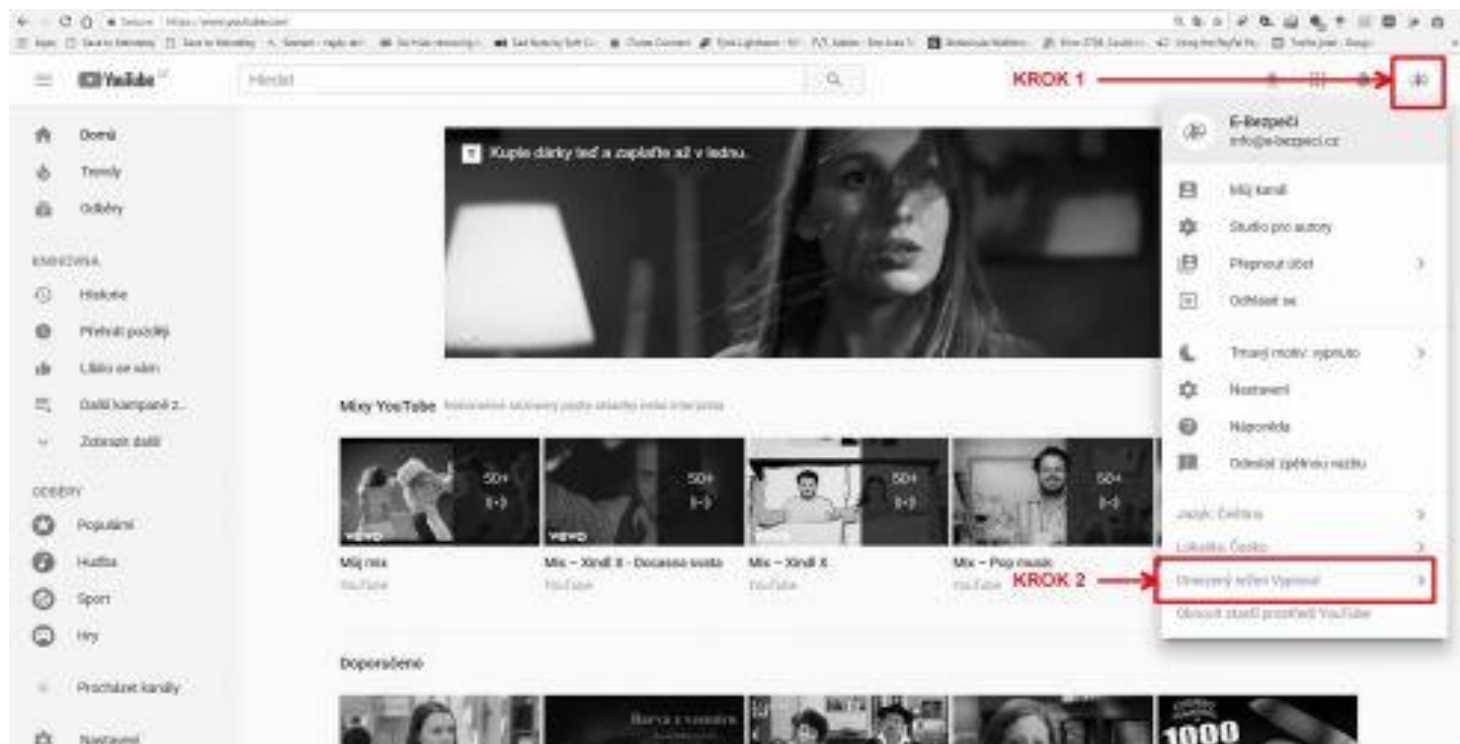

YouTube

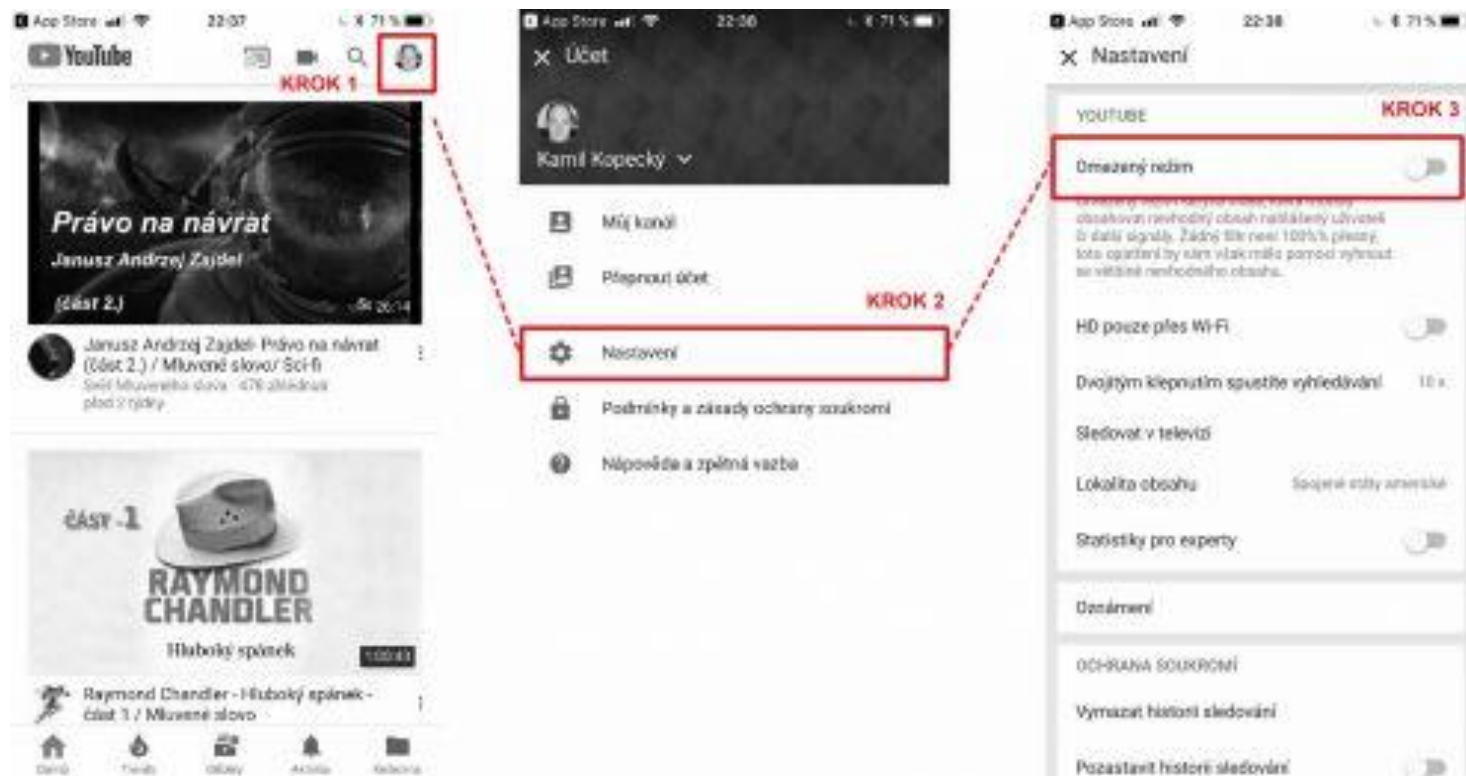
- Nastavení **omezeného režimu** na PC – filtrování nevhodného obsahu z výsledku vyhledávání.
- **Omezený režim** je povolený na úrovni prohlížeče – musí se aktivovat zvlášť v každém prohlížeči v počítači.
- Pokud prohlížeč podporuje více profilů, je nutné jej aktivovat u každého profilu samostatně.

Omezený režim YouTube

Omezený režim iOS aplikace

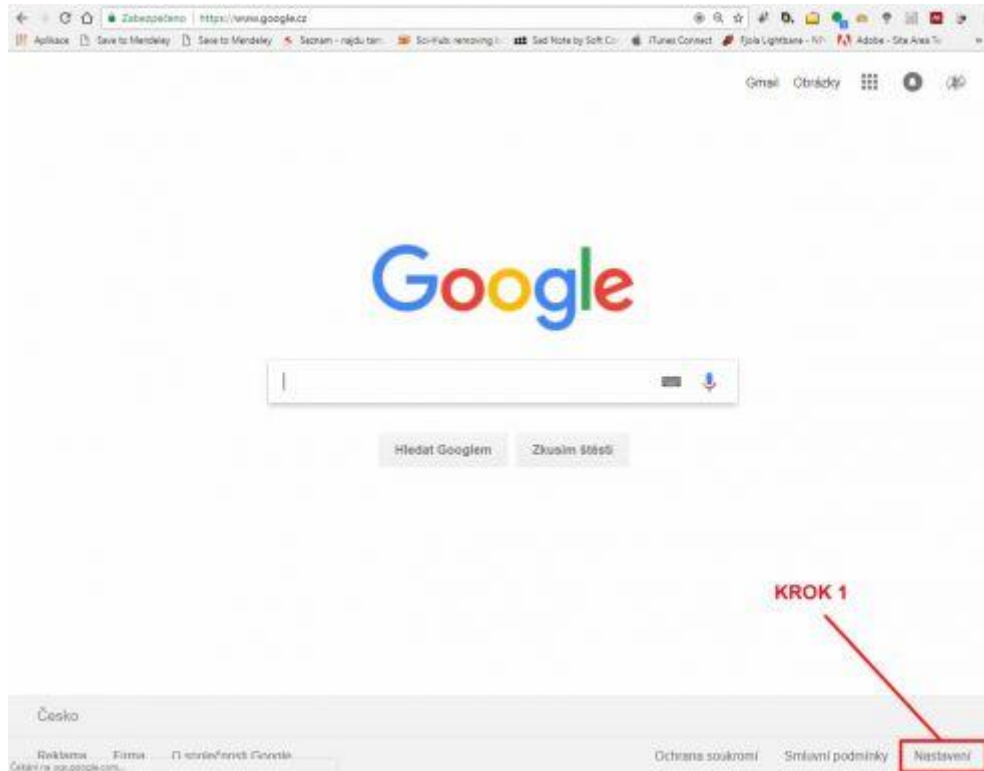

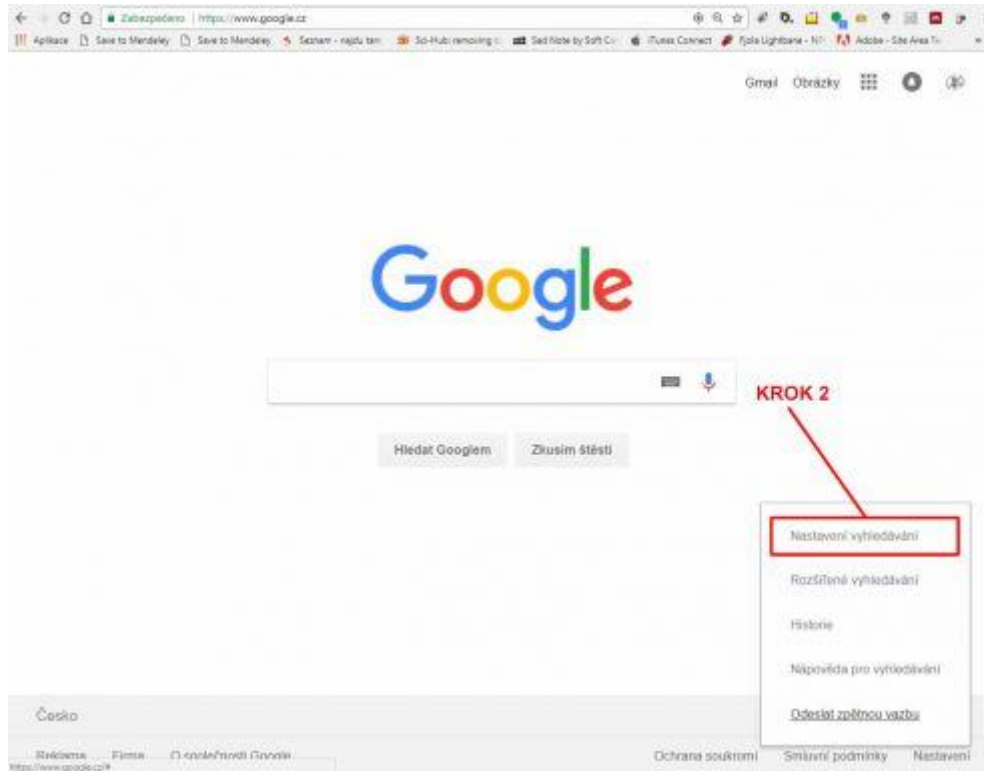
Filtrování závadového obsahu ve vyhledávači Google

- Bezpečné vyhledávání
- **Nastavení** (pravý dolní roh obrazovky) –
**Nastavení vyhledávání – Zapnout
bezpečné vyhledávání - Uložit**

The screenshot shows the Google search settings page in Czech. The main heading is "Nastavení vyhledávání". Under the "Filtry bezpečného vyhledávání" section, there is a description: "Bezpečné vyhledávání vám pomůže blokovat nevhodné nebo explicitní obrázky ve výsledcích Vyhledávání Google. Filtř Bezpečné vyhledávání sice není 100% účinný, ale pomůže vám vyhnout se většině obsahu určeného jen pro dospělé". Below this, there are two radio buttons: "Zapnout bezpečné vyhledávání" (selected) and "Zakázat bezpečné vyhledávání". A red box highlights the selected option, with a red arrow pointing to it from the text "KROK 3". Below this is a slider for "Počet výsledků na stránku" ranging from 10 to 100. Further down, under "Soukromé výsledky", there are two radio buttons: "Používat soukromé výsledky" (selected) and "Nepoužívat soukromé výsledky". At the bottom, under "Kde chcete výsledky otevřít", there is a radio button "Otevřít každý vybraný výsledek v novém okně" which is also selected. A red box highlights the "Uložit" button, with a red arrow pointing to it from the text "KROK 3". The "Zrušit" button is also visible. At the bottom right, it says "Uložená nastavení jsou dostupná vždy, když jste přihlášený."

Programy na kontrolu dětí

- programy na „hlídání“ dětí v online prostředí (Kaspersky Safe Kids, Family by Sygic, Norton Online Family, ProtectYou, ManicTime, PC Screen Watcher, Activity Mon, Net Nanny)

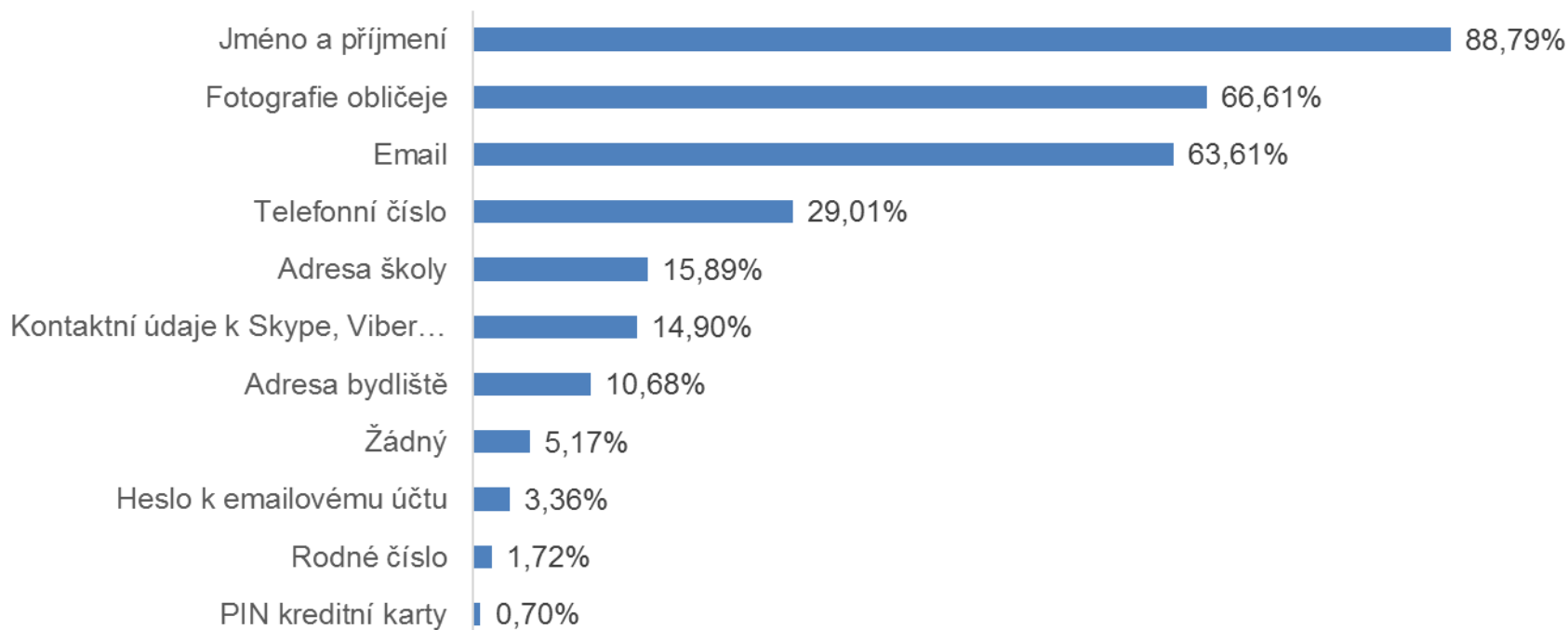
Největší rizika související s sociálních sítí

- Zveřejňování osobních údajů
- Komunikace s cizí osobou
- Osobní schůzka s cizí osobou

Zveřejňované osobní údaje

Osobní údaje zveřejněné dětmi v prostředí internetu

E-Bezpečí

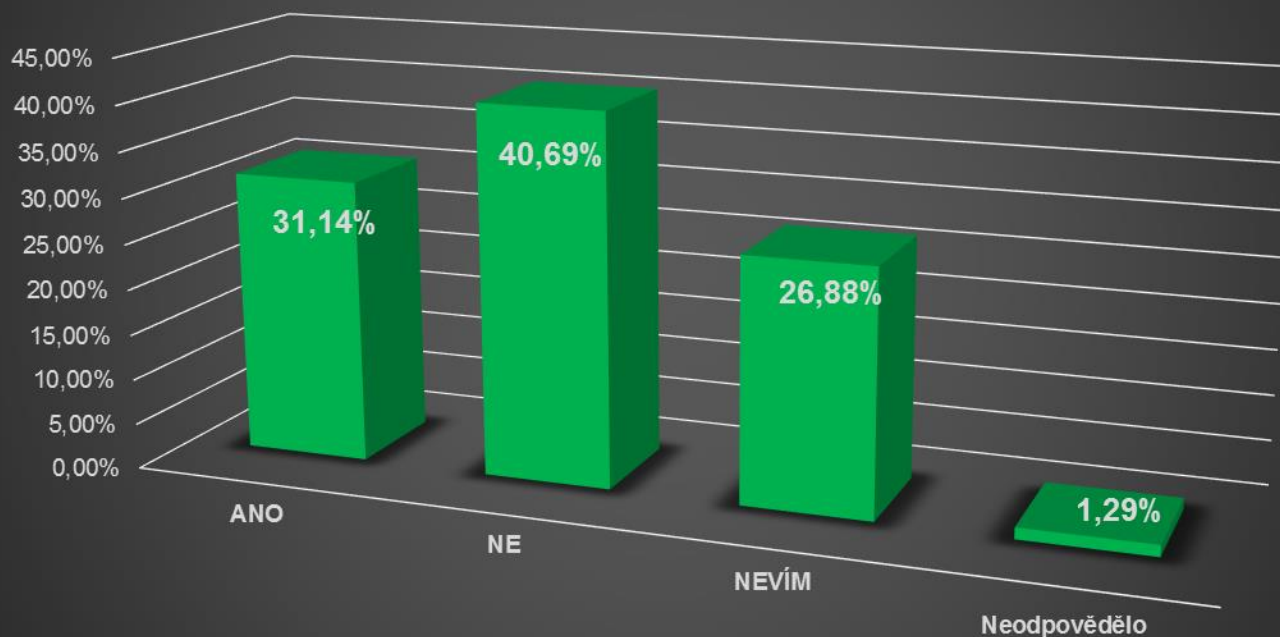

30

01.05.2018

Online přátelství – komunikace s cizí osobou

Přidal by sis do přátel na FB přitažlivého chlapce/dívku, který/á tě požádal/a o přátelství?

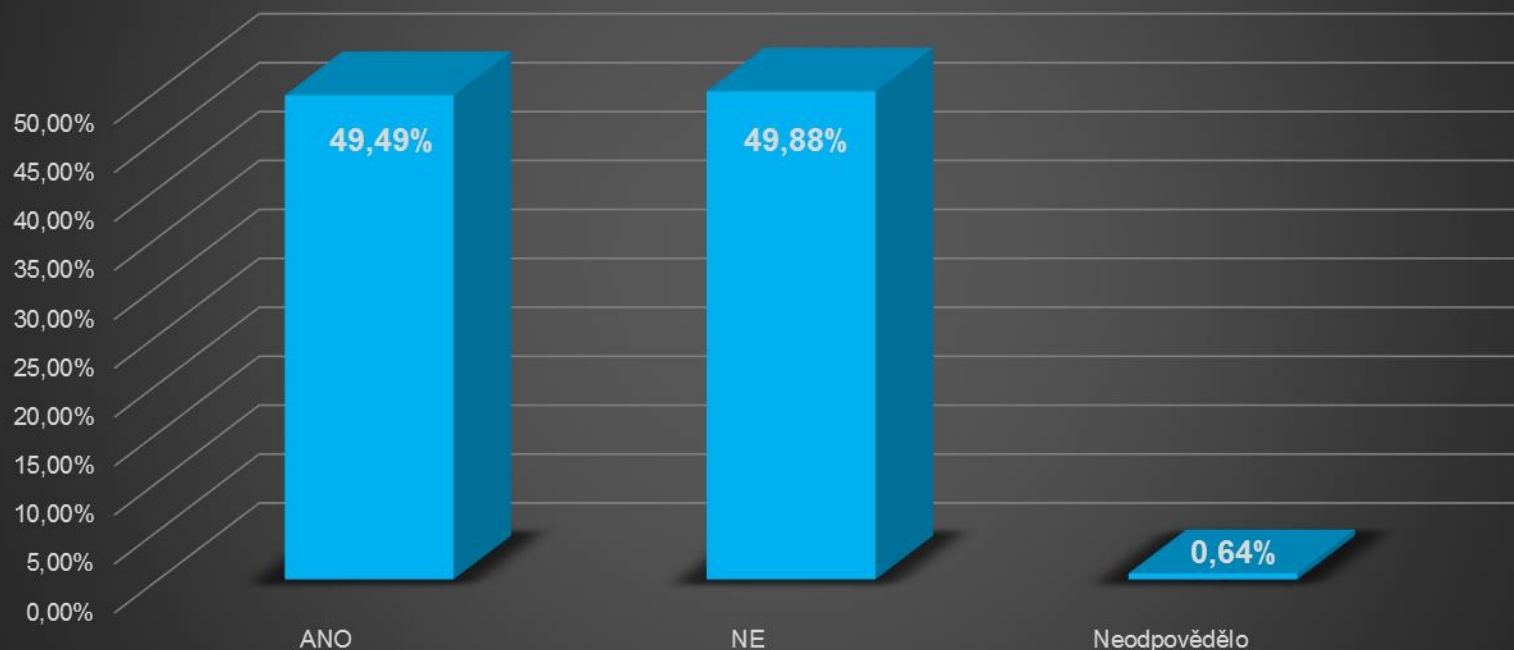

E-Bezpečí

Ověření identity

Ověření identity známého v online prostředí v případě žádosti o přátelství

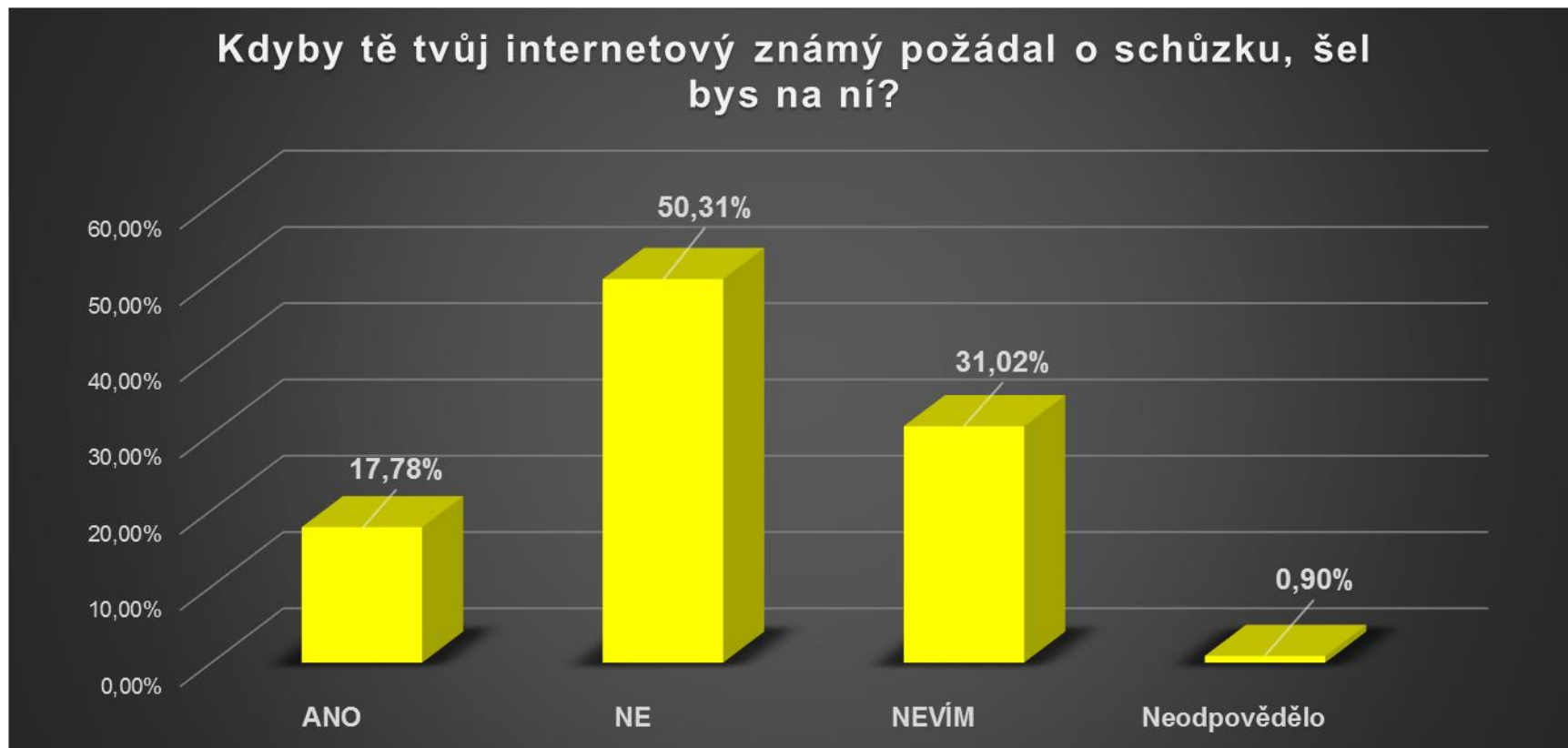

E-Bezpečí

Osobní schůzka

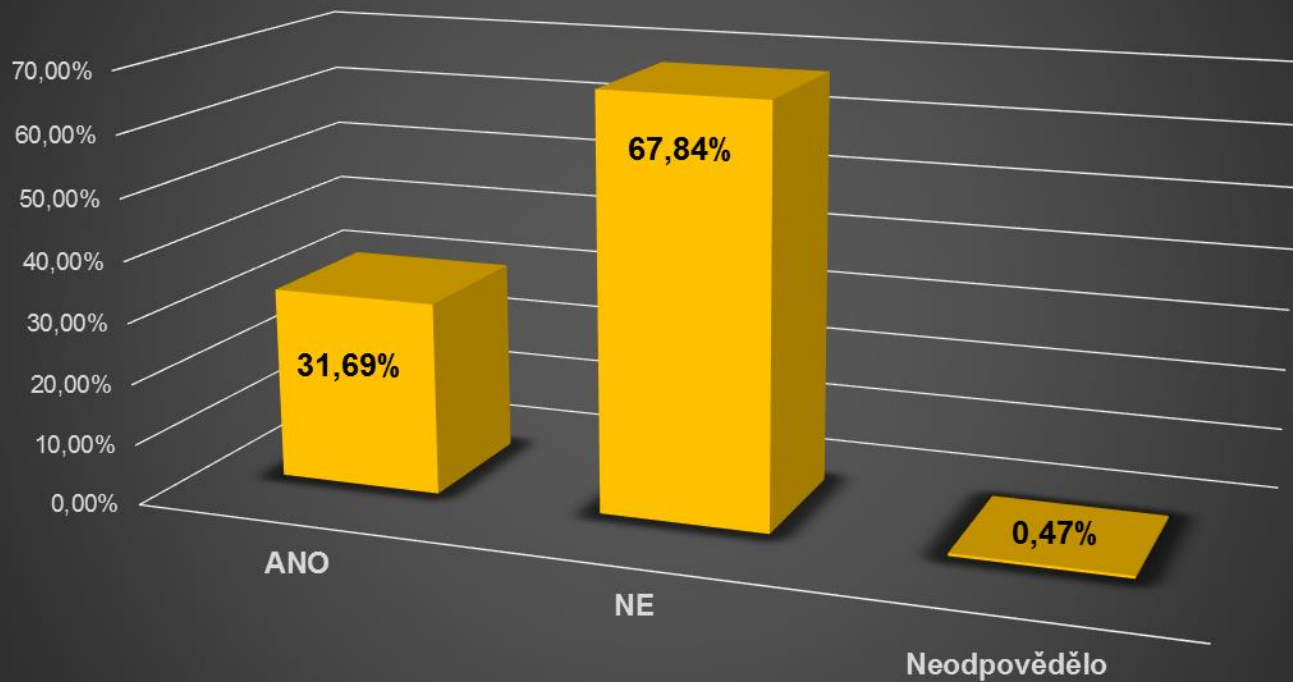

E-Bezpečí

Osobní schůzka

Pozval tě někdy tvůj internetový známý na schůzku?

E-Bezpečí

4. Závislostní chování

- **Netolismus** – chorobná závislost na internetu
- **Nomofobie** – chorobná závislost na mobilním telefonu
  - Neustále mobil u sebe, neustálá kontrola příchozích zpráv, funkčnosti mobilu, kontakt s mobilem hned po probuzení, abstinenční příznaky tam, kde není signál – nervozita

Nadužívání Fcb

- Riziko nadužívání FCB= rozvoj FAD (Facebook Addiction Disorder) = závislostní chování spojené s používáním FCB (jedná se o podskupinu závislosti na internetu zaměřené na konkrétní internet. službu

Znaky závislostního chování

- Více času se tráví na FCB
- Abstinenční příznaky
- Omezování ostatních aktivit
- Preference internetových schůzek místo reálných
- Velké mn. virtuálních „přátel“, z toho až 80% neznámých uživatelů
- Posedlost FCB
- Více než 1 hod na FCB denně
- Pocity úzkosti při nemožnosti se připojit
- Nedostatek spánku, pohybu ...další fyzické problémy

5. Fake news

- V prostředí soc. s. dochází ke sdílení a šíření velkého množství různých informací.
- Různá kvalita a pravdivost těchto informací.
- Často narazíme na informace nepravdivé, vymyšlené, manipulující = fake news a hoaxy.

- Velký problém je v tom, že v poslední době se primárním zdrojem informací stávají právě soc. s.
  - Soc. s. neoddělují pravdivé a nepravdivé informace (rozdíl od seriózních médií).
  - Sami čtenáři by měli umět filtrovat obsah a oddělovat fakta od nepravdivých informací.
-

Fake news

- Mohou být zcela vymyšlené
- Mohou být založeny na pravdivém základu
- Mohou být zacíleny na konkrétní osoby, instituci, politika...

Hoax

- V počítačovém světě slovem HOAX nejčastěji označujeme poplašnou zprávu, která varuje před neexistujícím nebezpečným virem.

Hoax

Typický text poplašné zprávy obsahuje většinou tyto body:

- Snaží se přesvědčit svojí důležitostí
- Šokující informace, nové nebezpečí, naléhavá pomoc...
- Důvěryhodné zdroje varují
- Ve většině případů se pisatel poplašné zprávy snaží přesvědčit, že varování přišlo od důvěryhodných zdrojů ("FBI varuje...", "Microsoft upozorňuje", "Zdravotnická organizace zjistila" atd...).

Hoax

- Nebo naopak tajná informace unikla
- Údajná informace, o které oficiální média mlčí a nesmí se o ní mluvit, ale autor zprávy ji objevil a vyzývá k jejímu sdílení.
- Výzva k dalšímu rozeslání
- www.hoax.cz

Jak se bránit před kyberšikanou

- **Nebýt** přehnaně důvěřivý
- **Nesdělovat** citlivé informace, které by mohly být zneužity (osobní údaje, fotografie, hesla k elektronickým účtům...)
- Seznámit se s pravidly služeb internetu a GSM sítí
- Respektovat ostatní uživatele

Jak se bránit kyberútokům

- **Ukončit** komunikaci
- **Blokovat** – zamezit útočníkovi přístup k oběti i k dané službě (kontaktovat poskytovatele služby, zablokovat si přijímání útočnickových zpráv nebo hovorů, změnit svou virtuální identitu)
- **Odhalit** pachatele- pokud je to možné, např. podle profilu
- **Oznámit** – oznámit útok dospělým, schovat si důkazy pro vyšetřování (zprávy, odkazy na weby...)

Jak se bránit před kyberšikanou

- Využít „nahlašovací tlačítka“
- Blokace přes administrátora stránek
- Reverzní vyhledávače fotografií
- horkalinka.cz
- [BI_nevhodny_obsah_facebook.pdf](#)

Horká linka

HLÁŠENÍ KYBERKRIMINALITY

Projekt JmK

Bezpečně v kyberprostoru

- Omezení rozšiřování nebezpečných počítačových jevů
- Zvyšování informovanosti občanů v této problematice

Realizátor projektu

- Jihomoravský kraj ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje

Spolupracující subjekty:

- MP Brno
- Pedagogicko-psychologická poradna Brno,
- Střední škola dopravy, obchodu a služeb Moravský Krumlov
- Orgán sociálně právní ochrany dětí
- Městské státní zastupitelství Brno

Výstupy projektu

- semináře
- soutěže
- DVD (výukové DVD pro učitele)
- brožurky Rodičovská kontrola (praktický návod na zabezpečení počítače)
- www stránky:

<http://www.kr-jihomoravsky.cz/kyber/>

Pozor na triky

Pozor na triky

The screenshot shows the Google Play Store listing for the app "Pozor na triky" by František Procházka. The app icon is a blue square with the letters "PNT" in white. The title "Pozor na triky" is in bold black text, with the developer's name "František Procházka" below it. A PEGI 3 rating is shown in a green box. There are two buttons: "ODINSTALOVAT" (white with black border) and "OTEVŘÍT" (green with white text). Below the buttons are three green circular icons: a 5.0 star rating, a graduation cap icon labeled "Vzdělávací", and a book icon labeled "Podobné". A description reads: "Má za úkol hravým způsobem seznámit a zároveň chránit před kyberšikanou". A "NOVINKY" (New) section lists updates for version 1.01: "-opravené loga partnerů", "-opraveny chyby v textu", and "-prodloužení časů na zobrazení vysvětlení". The background of the app preview is a colorful illustration of a landscape with a large tree, a path, and a lake.

Pozor na triky
František Procházka
PEGI 3

ODINSTALOVAT OTEVŘÍT

5,0
Vzdělávací Podobné

Má za úkol hravým způsobem seznámit a zároveň chránit před kyberšikanou

NOVINKY
Verzia 1.01:
-opravené loga partnerů
-opraveny chyby v textu
-prodloužení časů na zobrazení vysvětlení

Pozor na triky

Facebook trénink
Kolo 4

**POZOR NA
TRIKY**

10

Jdu dnes na výlet!!! Juhuuu

S

Stanka Malá

V

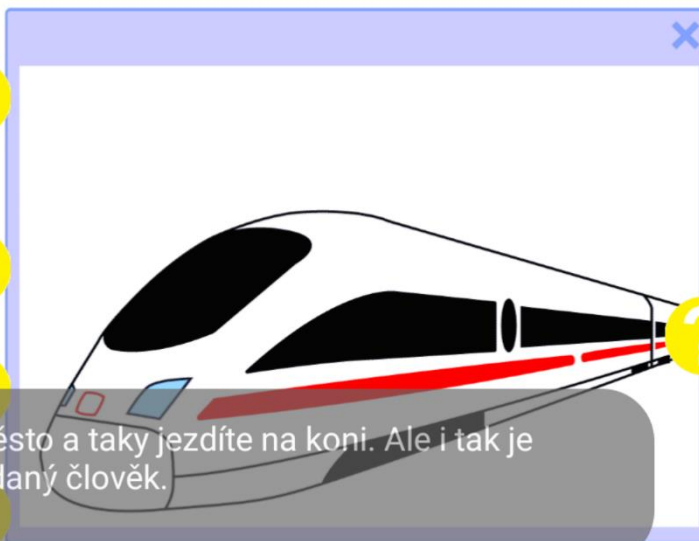
Brno, hlavní nádraží

Máte spoustu společných přátel a společné město a taky jezdíte na koni. Ale i tak je nutné, si zkontrolovat jeho nástěnku, zda je to daný člověk.

Cesta do Bodů

Praha, hlavní nádraží

Veřejný

Přidat

Bezpečně v kyberprostoru

- Přednášky a besedy pro žáky a studenty
- Přednášky a besedy pro rodiče
- Přednášky a besedy pro pedagogy (rizika sociálních sítí, nadužívání technologií, závislostní chování...)

Pro ty dříve narozené, kterým možná není úplně jasné, na co je dobrý Facebook.

Snažím se nyní získat přátele obdobným způsobem, jako na Facebooku.

Každý den chodím ven a vyprávím kolemjdoucím, co jsem jedl, jak se cítím, co jsem dělal předchozí noc a co budu dělat zítra večer. Pak jim rozdám fotky mé rodiny, mého psa a moje fotky, jak pracuji na zahradě a trávím čas v bazénu. Také poslouchám jejich rozhovory a říkám jim, že je miluji.

A funguje to.

Už mám tři přátele. Dva policisty a psychiatra.

Kde hledat pomoc

- www.rodicovskalinka.cz (840 111 234,
606 021 021)
- www.linkabezpeci.cz (116 111)
- <http://aplikace.policie.cz/hotline/>

Důležité odkazy

- <http://www.kr-jihomoravsky.cz/kyber/>
- www.e-bezpeci.cz
- www.saferinternet.cz
- www.bezpecnyinternet.cz
- www.seznamsebezpecne.cz
- www.internetembezpecne.cz

Děkuji za pozornost.

kpt. Mgr. Roman Mráka

vrchní komisař

Oddělení kybernetické kriminality

Krajské ředitelství policie Jihomoravského
kraje

tel.: 974 622 957, 727 831 879

mail: roman.mraka@pcr.cz

